

Työ- ja elinkeinoministeriö

Lausunto

16.2.2018

HVK 53 / 36 2018

Asia: TEM lausuntopyyntö 21.12.2017, TEM/2490/00.06.02/2017

Toimitus: kirjaamo@tem.fi
kaupallinen neuvos Tomi Lounema, tomi.lounema@tem.fi

Lausuntopyyntö kemikaalikohteiden suojaamista lainvastaiselta toiminnalta selvittäneen työryhmän raportista

Huoltovarmuuskeskus esittää otsikkoasiassa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti kesäkuussa 2017 työryhmän selvittämään rikolliseen toimintaan ja terrorismin uhkaan varautumiseksi tarpeelliset kehittämistarpeet vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuutta koskevassa sääntelyssä.

Huoltovarmuuskeskuksen näkemyksen mukaan esitys on hyvin valmisteltu ja nostaa esiin useita keskeisiä elementtejä otsikkoasiassa.

- Huoltovarmuuskeskus tukee työryhmän ehdotusta, että kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalaa laajennetaan ja laki kattaisi jatkossa myös lainvastaiselta toiminnalta varautumisesta sääntelyn. Tämä laajentaisi lain kattavuuden, nykyisessä säädännössä korostuvan työ-, prosessi-, tila- ja kemikaaliturvallisuuden (safety) toimintojen lisäksi, myös toiminnanharjoittajan laajemman, ulkoisen turvallisuuden (security) osa-alueelle. Näin yritysten ja toiminnanharjoittajien käytännön turvallisuustoiminta ja -johtaminen muodostaisivat yhden kokonaisuuden, jota myös elinkeinoelämän yritysturvallisuusmalli voimakkaasti korostaa.
- Huoltovarmuuskeskus pitää kannatettavana, että työryhmän ehdotuksen mukaisesti laissa säädetäisiin turvallisuusvaatimuksista koskien muun muassa toiminnanharjoittajan velvollisuutta varautua lainvastaisiin toimiin, laitosten organisaatiota, kemikaaliturvallisuuslain soveltamisalan mukaisen kohteiden ja tieto- ja ohjausjärjestelmien suojaamista sekä henkilöstön luotettavuuden selvittämistä.
- Henkilöturvallisuuden osalta työryhmän ehdotus turvallisuusselvityslain muuttamisesta siten, että toiminnanharjoittajalle annettaisiin mahdollisuus suppean turvallisuus selvityksen tekemiseen vaarallisten kemikaalien parissa työskentelevien osalta, on kannatettava.

Ehdotetut toimenpiteet saattavat tuoda pienille- ja keskisuurille toiminnanharjoittajille lisävaatimuksia, joskin suurempien kohteiden tai yritysten osalta kyseiset "security"-toimenpiteet ovat oletettavasti jo toteutetut yritysten omaehtoisin toimin. Valvontaviranomaisten resursseja lainsäädännön soveltamisalan laajentamisen yhteydessä tulisi tarkastella sekä määrällisen että osaamisen näkökulmista.

Kemikaali- ja räjähdekohteista sekä öljy- ja maakaasuvarastoista saatavat tiedot

Kemikaali- ja räjähdekohteista sekä öljy- ja maakaasuvarastoista on saatavilla runsaasti julkista tietoa. Tavanomaiset tietolähteet ovat laitosten tai toimintakohteiden ympäristöluvut sekä TUKES:n ja pelastuslaitosten valvontasuunnitelmat. Edellä mainitut asiakirjat ovat yleisesti saatavilla olevia, julkisia asiakirjo-

ja ja niissä saatetaan luetella esimerkiksi kaikki alueen Seveso-kohteet sekä riskiarvion mukaiset erityis-kohteet yksityiskohtaisine kemikaali-, varasto- ja prosessitietoineen. Tällaisen erityis- ja paikkatietojen sekä karttapohjien saatavuutta tulisi säädöspohjaisesti pyrkiä rajoittamaan ainoastaan viranomaisten käyttöön tarkoitetuksi tiedoksi sijoittamalla tiedot esimerkiksi salassa pidettäviksi merkittyihin valvontasuunnitelmien liiteosioihin. Sinänsä hyvä tiedon julkisuusperiaate voi riskiarvoiduissa kohteissa toimia tarkoituksensa vastaisesti ja mahdollistaa laitonta toimintaa suunnittelevalle taholle oivan tietolähteen.

Huoltovarmuuskeskus

Raimo Luoma
toimitusjohtaja

Jyrki Hakola
johtaja, perustuotanto-osasto